

# Jacek Wolski

---

## Akcja Memorabilii we Włoszech - seminaria poprzedzające międzynarodowy kongres

---

Ochrona Zabytków 42/3-4 (166-167), 306

---

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

referatu mgr. Mieczysława Kurzątkowskiego. Autor przedstawił wiele faktów z życia i działalności twórczej tego konserwatora-projektanta i jego związków (także osobiste) z innymi dziedzinami sztuki i kultury. Podkreślił znaczącą rolę, jaką J. Witkiewicz-Koszycki odegrał w środowisku konserwatorów w okresie przedwojennym i powojennym.

Na zakończenie tej części sesji referat wygłosił dr inż. Krzysztof Biskup pt. *Ochrona i konserwacja zabytków sztuki fortyfikacyjnej*, ilustrując wybrane przykłady obiektów przezrociami.

Czwarta i ostatnia część sesji poświęcona była działalności wybitnych konserwatorów polskich w okresie powojennym.

Dokonania konserwatorskie Hanny Pieńkowskiej zaprezentował mgr Marian Kornecki w bogato ilustrowanym przezrociami referacie pt. *Hanna Pieńkowska jako konserwator*. Jerzemu Łomnickiemu referat pt. *Koncepcje i realizacje konserwatorskie w powojennym Poznaniu — rola Józego Łomnickiego po-*

święcił doc. dr hab. Henryk Kondziela. Działalność konserwatorską Jana Borowskiego omówili prof. dr hab. Jerzy Stankiewicz i mgr inż. arch. Janusz Ciemnołowski w ilustrowanym przezrociami referacie *Prof. Jan Borowski jako architekt i konserwator*.

Dr Tadeusz Rudkowski w referacie *Bohdana Marconiego działalność konserwatorska w zakresie malarstwa ściennego* podjął próbę konfrontacji głoszonej przez Marconiego teorii z jego działalnością praktyczną.

Prof. Janowi Zachwatowiczowi referat pt. *Konserwator i zabytek — na przykładzie działalności prof. Jana Zachwatowicza* poświęciła mgr Anna Łęgow-ska.

Sesji towarzyszyła dyskusja. Niestety, nie było na nią zbyt dużo czasu. Mimo to dyskutanci poruszyli wiele nurtujących środowisko problemów, choć wiele wypowiedzi było „na marginesie” nie tylko sesji, ale i istotnych teoretycznych i praktycznych problemów konserwatorskich.

Założeniem organizatorów sesji, zorganizowanej z okazji 100-lecia urodzin Jerzego Remera, było zaprezentowanie spojrzenia współczesnych konserwatorów na działalność teoretyczną i praktyczną swoich poprzedników, ich stosunku do zabytków. Założenie to zostało spełnione. Wygłoszono wiele znaczących referatów, w których o pewnych sprawach w takim gremium mówiono po raz pierwszy (choćby o dwudziestoletnim międzywojennym). Dobrze się stało, że w sesji uczestniczyli również studenci Instytutu Zabytkoznawstwa UMK. Pod względem merytorycznym sesja spełniła więc swoje zadanie. Do organizatorów można mieć więc tylko prośbę, by w przyszłości czas trwania sesji o tak bogatym programie był trochę dłuższy lub też by program sesji nie był aż tak przeładowany (w drugim dniu sesji wygłoszono 14 referatów). W takich sytuacjach trzeba — niestety — dokonywać wyboru.

Krystyna Stankiewicz

## AKCJA MEMORABILII WE WŁOSZACH — SEMINARIA POPRZEDZAJĄCE MIĘDZYNARODOWY KONGRES

W dniach 5–7 grudnia 1988 r. w Rzymie odbyły się obrady międzynarodowego kongresu, zamykającego i podsumowującego akcję *Memorabilii*<sup>1</sup>.

Celem tej szeroko zakrojonej akcji było ustalenie metod i kryteriów badania i zarządzania dobrami kultury we Włoszech. Obrady kongresu, o którym poinformujemy oddzielnie, poprzedziło 11 seminariów (warto przypomnieć, że przewidywano 8).

Oto tematy seminariów:

1. Zarządzanie dobrami kultury i programowanie ich ochrony;
2. Rola i udział przedsiębiorstw w ochronie dóbr kultury;
3. Informacja o dobrach kultury, ich rola;
4. Prace badawcze w zakresie dóbr kultury;
5. Nowa rola dóbr kultury w społeczeństwie;

<sup>1</sup> Zob. „Ochrona Zabytków” 1989, nr 2.

6. Wydawcy a dobra kultury;
  7. Nowa specjalizacja w zakresie zarządzania dobrami kultury;
  8. Waloryzacja dóbr kultury — od ekonomii do kultury;
  9. Między inicjatywą prywatną i planowaniem — neomecenat;
  10. Doświadczenia włoskie w dziedzinie dóbr kultury w kontekście międzynarodowym;
  11. Perspektywy unowocześnienia norm (we Włoszech) w zakresie dóbr kultury.
- Wszystkie seminaria odbyły się w pierwszej połowie roku.

Poszczególne seminaria organizowali inni promotorzy, wśród nich np. radio i telewizja włoska, instytuty badawcze, uniwersytety (rzymskie), Ministerstwo Spraw Zagranicznych Włoch itd. Na każdym seminarium dyskusję otwierało wystąpienie przedstawiciela grupy koordynującej akcję *Memorabilii*. Poprzedzał je wstęp gospodarza, czyli orga-

nizatora seminarium. Lecz myliłby się ten, kto sądziłby, że organizator danego seminarium posiadałby jakieś szczególne uprawnienia. Na ogólną liczbę 130 uczestników ostatniego seminarium tylko 10% stanowili przedstawiciele uniwersytetów (m.in. organizatorów seminarium), a aż 50% przedstawiciele Ministerstwa Dóbr Kultury. Zwraca też uwagę rosnąca liczba uczestników seminarium, od 24 na pierwszym do 130 na ostatnim, co świadczy o wzroście zainteresowania tematem.

Bez wchodzenia w szczegóły, należy podkreślić, że seminaria te umożliwiły zorganizowanie kongresu z udziałem licznych uczestników również spoza Włoch (na ogół z sektora muzeów). Szczegółowe omówienie kongresu zamieścimy w jednym z następnych numerów.

Jacek Wojski  
Rzym

## KONKURS NA NAJLEPSZEGO UŻYTKOWNIKA OBIEKTU ZABYTKOWEGO W 1987 R.

Dnia 13 grudnia 1988 r. odbyło się na Zamku Królewskim w Warszawie rozdanie nagród w dorocznym konkursie MKiS na najlepszego użytkownika obiektu zabytkowego. Wojewódzcy konserwatorzy zabytków zgłosili do konkursu 21 obiektów z 13 województw. Do nagród i wyróżnień wytypowano 16. Jury konkursu przyznało 1 nagrodę specjalną, 5 nagród I stopnia, 4 nagrody II stopnia, 4 nagrody III stopnia i 2 wyróżnienia.

Nagrodę specjalną otrzymał mgr inż. Jerzy Małecki, dyrektor Państwowych Gospodarstw Rybackich w Poznaniu, za całokształt swej działalności w zakresie ochrony zabytków na terenie województwa poznańskiego. Dzięki je-

go staraniom jako byłego dyrektora Zjednoczenia PGR w Poznaniu, odrestaurowano cenne obiekty architektury zabytkowej, a mianowicie: zespół pałacowo-parkowy w Arcugowie, zespoły dworskie w Cykowie, Parzęczewie, zespoły pałacowo-parkowe w Bieganowie, Uzarszewie, Jeziorach Wielkich, zameczek myśliwski w Bugaju, dawną karczmę w Ptaszkowie, zespół folwarczny w Piaskach oraz dwa obiekty uczestniczące w konkursie 1987 r. — Domek Szwajcarski z XIX w. na wyspie w Zaniemyślu, wkomponowany w zespół ośrodka kolonijno-wypoczynkowego oraz zespół pałacowo-parkowy w Czarniejewie, którego odbudowy i przywrócenia do pierwotnej świetności był inicjatorem.

Nagrody I stopnia otrzymały:

1. Kombinat Państwowych Gospodarstw Rolnych w Czarniejewie za przeprowadzenie i dokończenie prac remontowo-konserwatorskich zespołu pałacowo-parkowego, pochodzącego z przełomu XVIII/XIX w. z przeznaczeniem na ośrodek usług hotelowo-turystycznych. Wnętrze pałacu urządzono stylowo i wyposażono w stylowe meble. Zespół ten zaliczany jest do najcenniejszych zabytków architektury pałacowej w stylu klasycystycznym końca XVIII w. na terenie Wielkopolski. Dodatkowym, wyróżniającym elementem oceny jury konkursu był fakt wykonania robót remontowo-konserwatorskich przez własną brygadę remontowo-budowlaną kombinatu